

Velkommen

- **Forelesere:**

Dino Karabeg, Stein Krogdahl, Petter Kristiansen
dino@ifi.uio.no steinkr@ifi.uio.no pettkr@ifi.uio.no

- **Lærebok:**

Algorithms: Sequential, Parallel, and Distributed,
Kenneth A. Berman and Jerome L. Paul.
Til salgs i bokhandelen.

(Sørg for å få boka med copyright 2005.)

Velkommen

- **Gruppelærer:**

Deg?
epost@student.matnat.uio.no

- **Obliger:**

Tre stykker, som må godkjennes.

- **Andre, «nærliggende» kurs:**

INF-MAT 3370 Lineær optimering
INF-MAT 5360 Matematisk optimering

Kvalitetssikring ved Ifi

- Som student har du rett og plikt til å bidra til kvalitetssikringen av studiet ditt. Dette gjør du først og fremst gjennom å delta i undervisningsevaluering. Faglærer vil ta initiativ til å sette i gang undervisningsevalueringen for hvert enkelt emne.
- Undervisningsevalueringen gir deg mulighet til å komme med tilbakemeldinger og innspill på undervisningen i løpet av semesteret, slik at forbedringer kan gjøres underveis.
- Du finner mer informasjon om dette på hovedsiden til Institutt for informatikk, under "Annet" – "Kvalitetssikring", eller ved å følge denne linken: <http://www.ifi.uio.no/studinf/kvalitetssikring/studententer>.

Undervisningsplan

27/08	pk	Søking i strenger (kap. 20)
03/09	pk	Dynamisk programmering (kap. 9)
10/09	sk	Flyt / matching (kap. 14)
17/09	dk	Kompleksitetsteori (introduksjon, uberegnbarhet)
24/09	dk	Kompleksitetsteori (umedgjørighet, NP-kompletthet)
01/10		
08/10		
	⋮	
12/12		Eksamen (09:00, 3 timer, sted ikke fastsatt)

Søking i strenger

- Vanlige søkealgoritmer (*on-line-søk*)
 - Prefiks-søking Naiv algoritme
 - Knuth-Morris-Pratt-algoritmen
 - Suffiks-søking Boyer-Moore-algoritmen
 - Hash-basert Karp-Rabin-algoritmen

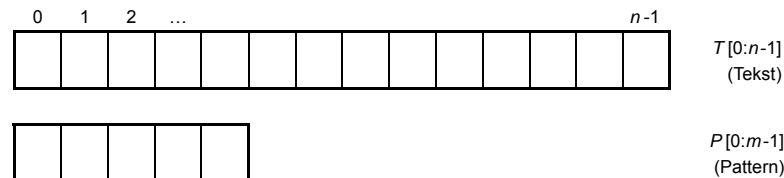
- Indeksering av tekst
 - Datastrukturer Trie-trær
 - Suffiks-trær

Definisjoner

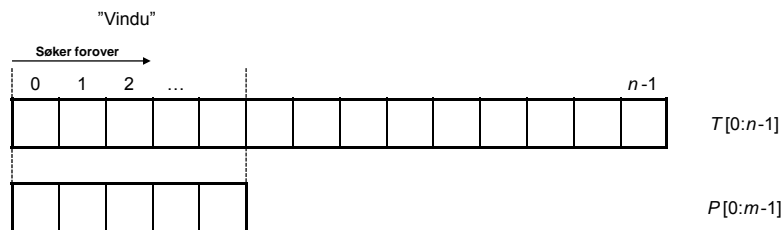
Et **alfabet** er en mengde symboler $A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\}$.

En **streng** $S = S[0:n-1]$ av lengde n er en sekvens av symboler fra A .

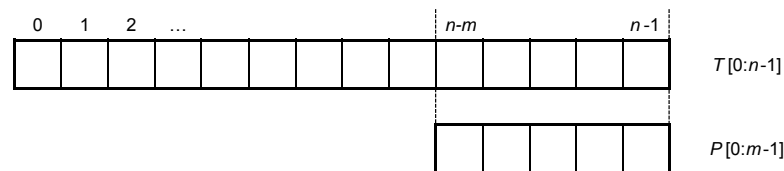
(Vi kan se på strengen S både som et array $S[0:n-1]$ og som en sekvens av symboler $S=s_1s_2\dots s_{n-1}$.)

Naiv algoritme

Naiv algoritme

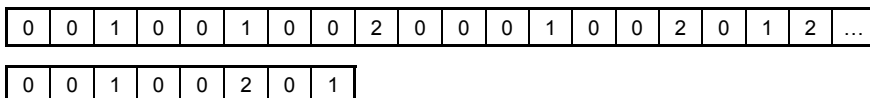
```

function NaiveStringMatcher (P [0:m -1], T [0:n -1])
  for s ← 0 to n - m do
    if T [s :s + m -1] = P then
      return(s)
    endif
  endfor
  return(-1)
end NaiveStringMatcher
    
```

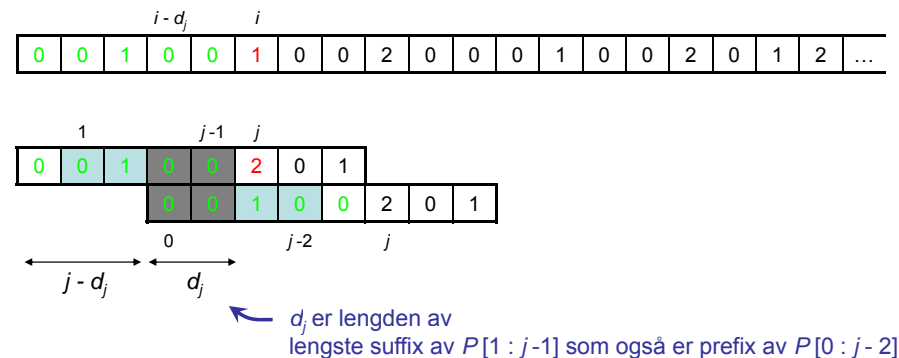
for-løkke eksekveres $n - m + 1$ ganger.
Hver sjekk inntil m symbolsammenlikninger.
 $O(nm)$ kjøretid (worst case)

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Det er, algoritmeteoretisk sett, rom for forbedringer av den naive algoritmen.
 Den flytter vinduet/patternet bare ett hakk i hvert steg.
 Kan vi kanskje flytte mer enn bare ett steg?

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Vi vet nå at vi kan flytte P $j - d_j$ steg.
 Og vi vet at $P[0 : d_j - 1]$ matcher T , så vi kan starte å sammenlikne med $P[d_j : m - 1]$.

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

```
function KMPStringMatcher (P [0:m -1], T [0:n -1])
    i ← 0 // indeks i T
    j ← 0 // indeks i P
    CreateNext(P [0:m -1], Next [n -1])
    while i < n do
        if P [j] = T [i] then
            if j = m -1 then
                return (i - m + 1)
            endif
            i ← i + 1
            j ← j + 1
        else
            j ← Next [j]
            if j = 0 then
                if T [i] ≠ P [0] then
                    i ← i + 1
                endif
            endif
        endif
    endwhile
    return (-1)
end KMPStringMatcher
```

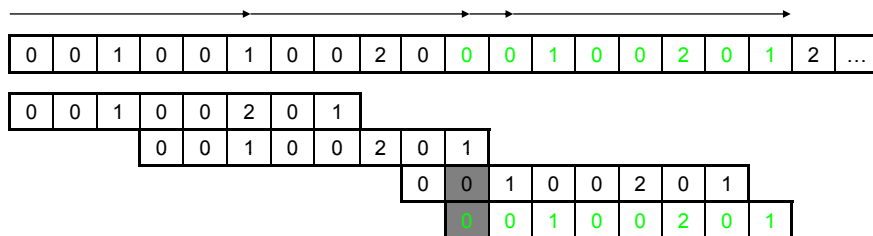
$O(n)$

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

```
function CreateNext (P [0:m -1], Next [0:m -1])
    Next [0] ← Next [1] ← 0
    i ← 2
    j ← 0
    while i < m do
        if P [j] = P [i - 1] then
            Next [i] ← j + 1
            i ← i + 1
            j ← j + 1
        else
            if j > 0 then
                j ← Next [j]
            else
                Next [i] ← 0
                i ← i + 1
            endif
        endif
    endwhile
end CreateNext
```

(Trykkfeil i boka)

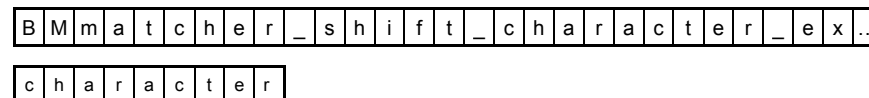
Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Lineær algoritme, $O(n)$ kjøretid worst case.

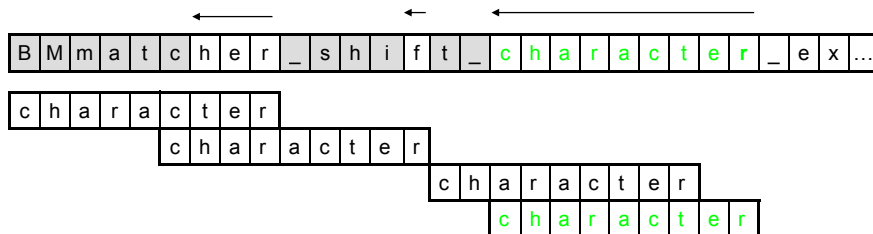
Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

Den naive algoritmen, og Knuth-Morris-Pratt er prefiksbaserte (fra venstre mot høyre).
Boyer-Moore-algoritmen (og varianter) er suffiksbasert (fra høyre mot venstre).

Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

Den naive algoritmen, og Knuth-Morris-Pratt er prefiksbaserte (fra venstre mot høyre).
Boyer-Moore-algoritmen (og varianter) er suffiksbasert (fra høyre mot venstre).

$O(mn)$ kjøretid worst case (som den naive algoritmen).
Sub-lineær ($\leq n$) i gjennomsnitt $O(n \log_{|A|} m / m)$.

Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

```

function HorspoolStringMatcher (P [0:m-1], T [0:n-1])
  i ← 0
  CreateShift(P [0:m-1], Shift [|A| - 1])
  while i < n - m do
    j ← m - 1
    while j ≥ 0 and T [i + j] = P [j] do
      j ← j - 1
    endwhile
    if j = 0 then
      return( i )
    endif
    i ← i + Shift[ T [i + m - 1] ]
  endwhile
  return(-1)
end HorspoolStringMatcher
    
```

Karp-Rabin-algoritmen

- Vi antar at strengene våre kommer fra et k -ært alfabet $A = \{0, 1, 2, \dots, k-1\}$.
- Hvert symbol i A kan sees på som et siffer i k -tallssystemet.
- Hver streng S i A^* kan sees på som tall S' i k -tallssystemet.

Eks:

$k = 10$, og $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ (Det vanlige 10-tallssystemet)
Strengen "6832355" kan sees på som tallet 6 832 355.

- Gitt en streng $P [0:m-1]$, kan vi beregne det korresponderende tallet med m multiplikasjoner og m addisjoner (Horners regel):

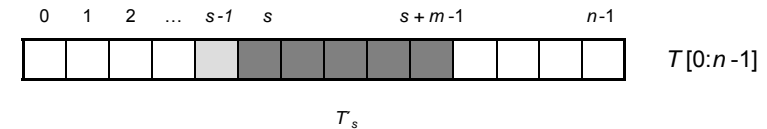
$$P' = P[m-1] + k(P[m-1] + k(P[m-2] + \dots + k(P[1] + kP[0])\dots))$$

Eks:

$$1234 = 4 + 10(3 + 10(2 + 10*1))$$

Karp-Rabin-algoritmen

- Gitt en tekststreng $T [0:n-1]$, og et heltall s (start-index), bruker vi T_s som betegnelse på delstrengen $T [s: s+m-1]$. (Vi antar at patternet vårt har lengde m .)
- En algoritme basert på Horners regel beregner T'_0, T'_1, T'_2, \dots og sammenlikner disse tallene med tallet P' for patternet P . (Tilsvarende den naive algoritmen.)
- Gitt T_{s-1} og k^{m-1} , kan vi regne ut T_s i konstant tid. **!**

Karp-Rabin-algoritmen

Grunnen til at vi kan beregne T_s i konstant tid når vi har T_{s-1} og k^{m-1} , er følgende rekurrensrelasjon:

$$T_s = k(T_{s-1} - k^{m-1} * T[s]) + T[s+m] \quad s = 1, \dots, n-m$$

Konstant, beregnes en gang, kan gjøres i tid $O(\log m)$

Eks:

$k = 10$, $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ (Det vanlige 10-tallssystemet) og $m = 7$.

$$T_{s-1} = 7937245$$

$$T_s = 9372458$$

$$T_s = 10(7937245 - (1000000 * 7)) + 8$$

Kan gjøres i konstant tid. Bare multiplikasjon og addisjon, vi antar disse operasjonene kan gjøres i konstant tid.

Karp-Rabin-algoritmen

- Kan beregne T_s i konstant tid når vi har T_{s-1} og k^{m-1} .
- Altså kan vi beregne de $n - m + 1$ tallene T_s , $s = 0, 1, \dots, n - m$ og P' i tid $O(n)$.
- Vi kan altså, i teorien, implementere en søkealgoritme med kjøretid $O(n)$.
- Dessverre vil tallene T_s og P' i praksis være for store til at algoritmen blir praktisk anvendbar.
- Trikset er å bruke modulo-aritmetikk. Vi gjør alle beregninger modulo q (q et tilfeldig valgt primtall, slik at kq akkurat passer i et 32/64 bits register).

Karp-Rabin-algoritmen

- Vi beregner $T^{(q)}_s$ og $P^{(q)}$, hvor

$$\left. \begin{array}{l} T^{(q)}_s = T_s \bmod q, \\ P^{(q)} = P \bmod q, \end{array} \right\} \text{Resten i divisjonen, når vi deler på } q, \\ \text{et tall i intervallet } \{0, 1, \dots, q-1\}.$$

og sammenlikner.

- Vi kan ha $T^{(q)}_s = P^{(q)}$, selv om $T_s \neq P$, en såkalt *spuriøs match*.
- Har vi $T^{(q)}_s = P^{(q)}$, må vi altså gjøre en nøyaktig sjekk av T_s og P .
- Med stor nok q , er sannsynligheten for spuriøse matcher lav.

```
function KarpRabinStringMatcher (P [0:m-1], T [0:n-1], k, q)
  c ← km-1 mod q
  P(q) ← 0
  T(q)0 ← 0

  for i ← 1 to m do
    P(q) ← (k * P(q) + P[i]) mod q
    T(q)0 ← (k * T(q)0 + T[i]) mod q
  endfor

  for s ← 0 to n - m do
    if s > 0 then
      T(q)s ← (k * (T(q)s-1 - T[s] * c) + T[s + m]) mod q
    endif
    if T(q)s = P(q) then
      if Ts = P then
        return(s)
      endif
    endif
  endfor
  return(-1)
end KarpRabinStringMatcher
```

Karp-Rabin-algoritmen

- Lengste kjøretid for Karp-Rabin-algoritmen får vi når patternet P finnes helt i slutten av strengen T .
- Sannsynligheten for at $T^{(q)}_s$ antar en spesifikk verdi i intervallet $\{0, 1, \dots, q-1\}$ er uniform $1/q$. (Vi antar strengene er uniformt fordelte.)
- $T^{(q)}_s$, $s = 0, 1, \dots, n-m-1$ vil altså gi opphav til en spuriøs match med sannsynlighet $1/q$.
- La r være det forventede antall spuriøse matcher. Hver av disse innebærer inntil m sammenlikninger. I tillegg må vi sjekke $T^{(q)}_{n-m}$, hvor vi får match.
- Kjøretiden blir altså: $(r + 1)m + (n - m + 1)$

Karp-Rabin-algoritmen

- r er en binomialfordelt stokastisk variabel. (Hver skift er et "forsøk", med suksessansynlighet $1/q$, og vi gjør $n-m$ forsøk) [Nå anser vi spuriøse matcher som "suksess" ...]

- $E[r] = (n-m)/q$. (Forventning av binomialfordelt variabel.)

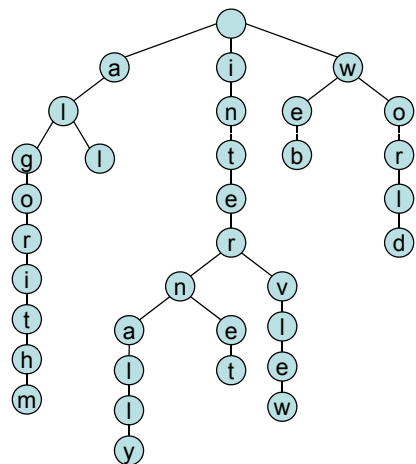
- Totalt får vi altså $\left(\frac{n-m}{q} + 1\right)m + (n-m+1)$

Forventet kjøretid når matchen finnes helt til slutt i T .

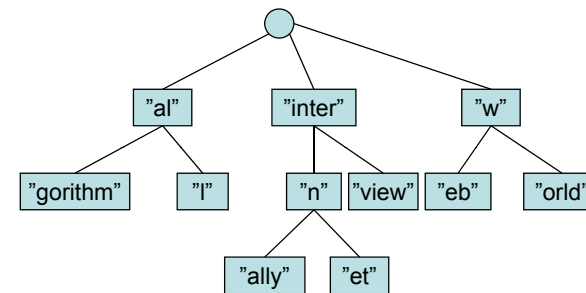
- Hvis $q < C$, hvor C er en konstant, blir kjøretiden $O(nm)$.
- MEN det er rimelig å anta $q \gg m$, da blir kjøretiden $O(n)$.

Trie-trær

Trykkfeil i boka

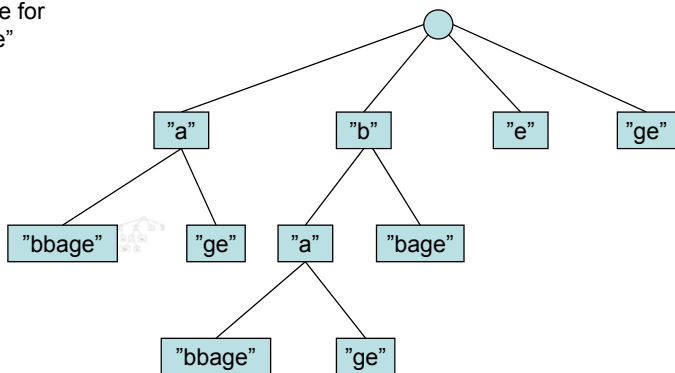

Trie-trær

Suffix-trær

Suffix -tre for "babbage"

Div.

